

Næstved Kommune, Center for Ejendomme og indkøb
Att. Karin Hyllested
Teatergade 8
4700 Næstved
CVR-nr.: 29189625

Slots- og Kulturstyrelsen

Fejøgade 1
4800 Nykøbing Falster
Telefon 33 95 42 00

cfk@slks.dk
www.slks.dk

Sendt via:
Museum Sydøstdanmark

9/12-2024
Vores jour. nr.: 24/16685
Museets jour. nr.: KNV01637-01

Godkendelse af budget for større arkæologisk forundersøgelse ved Skyttemarken Nord

Museum Sydøstdanmark har anmodet Slots- og Kulturstyrelsen om at træffe afgørelse om gennemførelse af en større arkæologisk forundersøgelse på lokaliteten 050707-231, Skyttemarken Nord i Næstved kommune.

Museet har oplyst, at I har anmodet museet udføre en arkæologisk forundersøgelse af cirka 44.500 m², beliggende på matr. nr. 229az og 229aæ, Næstved Markjorde forud for kommende salg af grunde til byggemodning.

Afgørelse

Slots- og Kulturstyrelsen har vurderet, at der kan foretages en større forundersøgelse, som ifølge museumsloven betales af bygherre.

Styrelsen har afgjort, at I maksimalt skal betale 241.678,25 kr. inkl. moms for den større forundersøgelse.

Styrelsen har på baggrund af sagens konkrete oplysninger vurderet, at der ikke kan ydes tilskud til udgifterne til den større forundersøgelse.

Afgørelsen er truffet efter museumslovens § 26, stk. 2.

Begrundelse for gennemførelse af den større arkæologiske forundersøgelse

Museet har anmodet Slots- og Kulturstyrelsen om at tage stilling til, om der er grundlag for at gennemføre en større forundersøgelse. Styrelsen har på baggrund af museets faglige argumentation, kendskab til lokale og regionale forhold og budgetudkast vurderet, at der er grundlag for at gennemføre en arkæologisk

forundersøgelse, at forundersøgelsen vil have et større omfang samt besluttet, hvor meget bygherre maksimalt skal betale for denne.

Ved vurderingen heraf har styrelsen særligt lagt vægt på:

- At det skal undersøges, om der er væsentlige fortidsminder på det aktuelle område for at afklare om en egentlig arkæologisk undersøgelse er nødvendig.
- At det aktuelle areal topografisk set er beliggende på et forholdsvist fladt plateau, let skrånende mod syd.
- At det aktuelle areal er beliggende i et område, hvorfra der kendes fortidsminder i form af ganske tætliggende jernalderbebyggelse på matriklerne umiddelbart syd for de aktuelle. Bebyggelsen er ikke afgrænset, og det forventes at den strækker sig mod nord ind på de aktuelle matrikler. Endvidere er der tidligere udgravet hustomter sydvest for de aktuelle matrikler. Ydermere er der i området registreret en mængde forhistoriske marksystemer, flere gravhøje, jernaldergrave samt en gravplads fra yngre romersk jernalder.

Det skal med forundersøgelsen afklares, om der er fortidsminder på arealet. Museet foretager en foreløbig registrering af de fortidsminder, som fremkommer ved den arkæologiske forundersøgelse. Hvis der ved forundersøgelsen fremkommer fortidsminder, som museet vurderer kan være væsentlige, fremsender museet et budget for en egentlig arkæologisk undersøgelse til godkendelse i styrelsen. Styrelsen vil herefter træffe afgørelse om, i hvilket omfang der er tale om væsentlige fortidsminder, samt i hvilket omfang der for bygherres regning, skal udføres en egentlig arkæologisk undersøgelse inden disse kan fjernes.

Vær opmærksom på:

- At der er tale om et maksimumsbudget, og at udgifterne kan blive mindre end budgetteret afhængig af forundersøgelsens resultater.
- Hvis forundersøgelsesarealet ændres væsentligt forud for igangsættelse af forundersøgelsen skal der udarbejdes et nyt budget for det ændrede areal. Det nye budget skal ligeledes godkendes af styrelsen.
- At budgettet indeholder en post til uforudsete udgifter til f.eks. nødvendigt time- og maskinforbrug, konservering og naturvidenskab, særligt udstyr, vejrligsbestemte foranstaltninger mv., som det ikke har været muligt at forudse inden forundersøgelsens start.
- At bygherre og museet eventuelt kan aftale, om der er områder, som kan bevares urørte for eftertiden, og bygherre derved kan spare dele af udgiften til en evt. arkæologisk undersøgelse.
- Afgørelsen er truffet ud fra at forundersøgelsen udføres uden for vinterperioden, som er 1. november til 31. marts. Hvis forundersøgelsen skal foregå i vinterperioden, kan museet anmode styrelsen om at genoptage sagen, så styrelsen også kan tage stilling til udgifterne til vinterforanstaltninger.

Begrundelse for afgørelse om tilskud

Slots- og Kulturstyrelsen har som led i behandling af sagen vurderet, om styrelsen kan yde tilskud til udgifterne til forundersøgelsen. Styrelsen har vurderet, at der ikke kan ydes tilskud til udgifterne til forundersøgelsen. Styrelsen har i den forbindelse lagt særlig vægt på:

- At bygherre er offentlig eller offentligt ejet.
- At det konkrete projekt, handel af ejendom, ikke udgør en direkte trussel mod eventuelle væsentlige fortidsminder på arealet. Indeværende projekt indebærer således ikke jordarbejder.

Sagens øvrige oplysninger

Museet har oplyst:

- At jeres samlede anlægsomkostninger ikke er oplyst.

Museet har endvidere oplyst:

- At der er budgetteret med nedsat daglig fremdrift af forundersøgelsen, da de tidligere undersøgelser umiddelbart mod syd har vist, at jorden er ganske kompakt, da der tidligere har kørt militære bælte køretøjer på området. Ydermere blev der to gange ved forundersøgelserne syd for, fundet ueksploderede mortargranater, hvorfor Politi og senere Forsvarets Ammunitionsrydnings Tjeneste måtte tilkaldes. Dette medførte selvsagt forsinkelser på forundersøgelserne.

Sagens videre forløb

Hvis I ønsker, at museet skal gennemføre forundersøgelsen, skal I skriftligt give jeres samtykke til museet om, at de kan iværksætte forundersøgelsen, hvorefter museet kan påbegynde arbejdet.

Godkendelsen af budgettet bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for et år efter, at den er meddelt.

I særlige tilfælde kan styrelsen, efter anmodning fra bygherre, beslutte at godkendelsen af budgettet ikke bortfalder efter et år. Hvis I ønsker at anmode styrelsen herom, skal det ske inden for et år efter, at afgørelsen er meddelt. Styrelsen vil herefter tage stilling til, om afgørelsens gyldighed kan forlænges.

I finder reglerne i museumslovens § 26, stk. 2 og bekendtgørelse nr. 461 af 25. april 2013 om museer m.v. § 14, stk. 6.

I finder klagevejledningen sidst i dette dokument.

Har I spørgsmål

I kan læse om, hvorfor bygherre skal betale for undersøgelsen i afsnittet lovgrundlag nederst i dette dokument.

I kan også finde styrelsens vejledning om arkæologiske undersøgelser på vores hjemmeside: <https://slks.dk/omraader/kulturarv>

Hvis I har spørgsmål til afgørelsen, er I velkomne til at kontakte os. Oplys venligst styrelsens jour.nr., som I finder øverst i brevet.

Spørgsmål til arbejdets udførelse rettes til vedkommende museum.

Venlig hilsen

Mads Drevs Dyhrfeld-Johnsen

Fuldmægtig, arkæolog

Center for Kulturarv

Fortidsminder og Verdensarv

Slots- og Kulturstyrelsen behandler dine oplysninger efter reglerne i Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

[*Sådan håndterer vi dine personoplysninger.*](#)

Klagevejledning

I kan klage til kulturministeren over Slots- og Kulturstyrelsens godkendelse af budgettet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, I har modtaget dette brev.

Hvis I ønsker at klage, skal I sende jeres klage til os skriftligt. Vi vil herefter sende klagen videre til Kulturministeriet ledsaget af afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

I sender klagen til:

- cfk@slks.dk eller
- Kulturministeriet, c/o Slots- og Kulturstyrelsen, Fejøgade 1, 2. sal, 4800 Nykøbing Falster.

Hvis I klager inden for 4-ugers fristen, har det opsættende virkning for afgørelsen, medmindre Kulturministeriet bestemmer andet. Opsættende virkning betyder, at den større forundersøgelse først kan iværksættes, når kulturministeren har truffet afgørelse i sagen.

I kan ikke klage over Slots- og Kulturstyrelsens afgørelser om tilskud til den større forundersøgelse.

Lovgrundlag

Afgørelsen er truffet efter museumsloven (lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 med senere ændringer), jf. bekendtgørelse nr. 1442 af 12. december 2010 om henlæggelse af opgaver og beføjelser til Slots- og Kulturstyrelsen.

Reglerne om sikring af kulturarven i forbindelse med planlægning og forberedelse af jordarbejder og arkæologiske undersøgelsesopgaver i tilknytning hertil findes i kapitel 8 i museumsloven.

Hvis museet vurderer, at jordarbejdet indebærer en risiko for ødelæggelse af væsentlige fortidsminder, skal sagen forelægges kulturministeren (Slots- og Kulturstyrelsen).

Hvis der skal gennemføres en større forundersøgelse skal udgiften afholdes af den, for hvis regning et jordarbejde skal udføres. Arbejdet kan først iværksættes efter samtykke fra den pågældende.

Kulturministeren kan i særlige tilfælde yde tilskud til en forundersøgelse. Såfremt årsagen til forundersøgelsen er jordarbejde i forbindelse med erosion eller jordarbejde udført som led i dyrkning af almindelige landbrugsafgrøder eller som led i almindelig skovdrift, afholdes udgiften til forundersøgelsen af kulturministeren. For så vidt angår tilfælde, hvor driften forestås af en statslig eller kommunal myndighed, afholdes udgiften dog af vedkommende myndighed.

Kulturministeren kan fastsætte nærmere regler om de forundersøgelser, som museerne gennemfører efter loven. Se hvilke nærmere regler der er fastsat i bekendtgørelse nr. 461 af 25. april 2013 om museer m.v. Se særligt kapitel 5 om sikring af kultur- og naturarven ved forberedelse og gennemførelse af jordarbejder.

I kan finde reglerne på retsinformation:

<https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2014/358#Kap8>